

ગઝલ-મહેશ

ડૉ. મહેશ રાવલ

1. સોળ આના સાવ સાચી વાત છે...

સોળ આના સાવ સાચી વાત છે, સમજાય તો..
આપણી સાચી મુડી, આ જાત છે, સમજાય તો..

પુજતા આવ્યા ભલે દઈ અર્ધ્ય, ઉગતા સુર્યને,
અસ્તની એનીય માથે ઘાત છે, સમજાય તો..

કુલ પર ઝાકળ સમું છે આપણું હોવાપણું,
જે ગણો તે, આટલી મીરાત છે, સમજાય તો..

કોઈ પણ સમ્બન્ધ નીર્ભર લાગણી પર હોય છે,
લાગણી તો ઈશ્વરી સોગાત છે, સમજાય તો..

ખુટતી જાહોજલાલી છે બટકણા શ્વાસની,
શ્વાસ ખુદ, ઉચ્છ્વાસની ખેરાત છે, સમજાય તો..

જન્મથી, માણસપણું મોહતાજ છે સંજોગનું,
હર ઘડી-પળની અલગ વીસાત છે, સમજાય તો..

સામસામા છેદ ઉડતા હોય છે સમજણ વીશે,
છેવટે જે કંઈ વધે, ઓકાત છે, સમજાય તો..

2. લખું છું ગઝલમાં...

અણીશુદ્ધ તડકા લખું છું ગઝલમાં,
મહારેલ સપનાં લખું છું ગઝલમાં.

હતી કાલ જે માત્ર કેડી અમસ્તી,
હવે એને રસ્તા લખું છું ગઝલમાં.

તફાવત બધા ખાસીયત થઈ ગયા છે,
હજુ તો હું અડધા લખું છું ગઝલમાં.

અસમ્ભવ ગણી ચાતરે માર્ગ લોકો,
હું એનાય નક્શા લખું છું ગઝલમાં.

ન કાને પડ્યા સાદ થઈ ઓળખીતા,
છતાં નામ ગમતાં લખું છું ગઝલમાં.

ફરી જાય ટાણે જ અવળા અધીકતર,
એ અપલખણા મણકા લખું છું ગઝલમાં.

હવે ક્યાં રહું છે અજાણ્યાપણું કંઈ,
ખુદાનેય ધરના લખું છું ગઝલમાં.

3. તારા ગજાની બહાર છે...

સઘળું ત્યજી સધ્ધર થવું તારા ગજાની બહાર છે,
હર ધારણાથી પર થવું તારા ગજાની બહાર છે.

અસ્તીત્વ તારું છે હજી નીર્ભર બટકણા શ્વાસ પર,
નીશ્ચીન્ત થઈ નક્કર થવું તારા ગજાની બહાર છે.

સંપર્ક તારો તું નથી સ્થાપી શક્યો ખુદથી હજી,
ને એ વીશે તત્પર થવું તારા ગજાની બહાર છે.

તારા જ ઘરમાં તું અજાણી શખ્સીયત છે, દરઅસલ
થઈ જાણતલ પગભર થવું તારા ગજાની બહાર છે.

સમજી શકાતી હોય છે ભાષા હૃદયની આંખથી,
પણ એટલું સાક્ષર થવું તારા ગજાની બહાર છે.

છે શુન્ય તું, ને શુન્યની ઓકાત કેવળ શુન્યતા,
પણ શેષ થઈ સરભર થવું તારા ગજાની બહાર છે.

4. તો, સનસનાટી...

ધારણા ખોટી પડે તો સનસનાટી,
વાત ચકરાવે ચડે તો સનસનાટી.

બહુ જ કપરી છે સવારી સ્વપ્ન-અશ્વે,
સહેજ પણ એડી અડે તો સનસનાટી.

હોય જો મનમેળ તો મતભેદ શેનો ?
લાગણી ઠેબે ચડે તો સનસનાટી.

પારદર્શક હોય છે સમ્બન્ધનું ઘર,
કંઈક જો આડશ નડે તો સનસનાટી,

રથ ફરે દામ્પત્યનો બન્નેય પૈડે,
એકપણ પૈડું ખડે તો સનસનાટી.

સાવ નાજુક હોય છે દોરી પ્રણયની,
ગુંચ કે આંટી પડે તો સનસનાટી.

સનસનાટી એટલે કે સનસનાટી
કોઈને પણ આભડે તો સનસનાટી !

5. સઘળું લખવાનો છું...!

શું પામ્યો, શું ખોયું, સઘળું લખવાનો છું;
હું તો જાણ્યું-જોયું સઘળું લખવાનો છું.

હકડેહક સપનાં વચ્ચે ક્યારે હરખાયો,
ક્યારે મન બહુ રોયું, સઘળું લખવાનો છું.

કોનાં હૈયે આવ્યો ઉભરો મારાં પગલે,
ક્યાં ભોંકાણી સોયું, સઘળું લખવાનો છું.

સગપણની માળા ગુંથી તો છે સહુએ પણ;
શું શું ભેળું પ્રોયું, સઘળું લખવાનો છું.

લાંઘીને આવ્યો છું ખળખળ પળનાં ઝરણાં,
ક્યાં, કોણે, શું ધોયું, સઘળું લખવાનો છું.

6. વેતમાં નો'તો...

હરફ એકેય હું ઉચ્ચારવાના વેતમાં નો'તો,
દશા એવી હતી, કંઈ ધારવાના વેતમાં નો'તો.

ખબર નહીં કેમ, ઉભો'તો ઉઘાડા દ્વાર વચ્ચે જઈ,
ખરેખર કોઈને સત્કારવાના વેતમાં નો'તો.

નજર શોધી રહી'તી કંઈક ગમતીલું,
અને હું એ વીષય વીસ્તારવાના વેતમાં નો'તો.

ઢળી ગઈ સાંજ, દઈ કળતર અજાણ્યા દર્દની છેલ્લે,
વ્યથા એ, આંસુઓમાં સારવાના વેતમાં નો'તો.

સુખદ અંજામથી વંચીત પ્રતીક્ષા અર્થ માગે છે,
સુચારુ અર્થ હું અવતારવાના વેતમાં નો'તો.

પછી આખોય કીસ્સો ભાગ્યના અધીકારનો નીકળ્યો,
અને હું ભાગ્યને પડકારવાના વેતમાં નો'તો.

7. એવું કંઈક મળવાનું...

તરસની વારતા મંડાય, એવું કંઈક મળવાનું,
બધાની આંખમાં વંચાય, એવું કંઈક મળવાનું.

ઉતરતી ઓટ, ને ચડતી જતી ભરતી બને સાક્ષી,
પછી ઈતીહાસ આલેખાય, એવું કંઈક મળવાનું.

જરાક જ ખોતરો પાંપણ અને ભીનાશ વચ્ચેથી,
પરસ્પર સાંકળી લેવાય, એવું કંઈક મળવાનું.

નીવેદન હોય એવું કે નથી કંઈ સ્નાન-સુતક પણ,
છતાં સમ્બન્ધમાં ચર્ચાય, એવું કંઈક મળવાનું.

ફરું છું કાંધ પર લઈ બોજ હું બેફામ સગપણનો,
મને ક્યારેક તો ઉજવાય, એવું કંઈક મળવાનું.

નહીંવત્ શક્યતા છે તોય એવું કેમ લાગે છે ?
પ્રથમ થઈ બાદ, વત્તા થાય, એવું કંઈક મળવાનું.

ફરીથી મેં ઉખેડ્યો છે જુનો ઈતીહાસ આ વખતે,
વળી રસ્તો કશે ફટાય, એવું કંઈક મળવાનું.

ફલક સમ્બન્ધનો વીસ્તાર પામ્યો છે નવેસરથી,
નવી અઢળક ગઝલ સર્જાય, એવું કંઈક મળવાનું.

મળે નહીં જે ખરે ટાણે, બધા ઉપલબ્ધ છે આજે,
મને ભય છે નયન ખરડાય, એવું કંઈક મળવાનું.

8. આરપાર દેખાશે...

દૃષ્ટી હોય તો સઘળું આરપાર દેખાશે,
શુન્ય-શેષ વચ્ચેનો સુક્ષ્મ તાર દેખાશે.

વસ્ત્ર જેમ બદલાતી આપણી હયાતીનાં,
નાટકીય તખ્તાનો સુત્રધાર દેખાશે.

જાત જાળવી જાણે એજ જીતશે છેલ્લે,
જંગ હોય કે જીવન, હાર હાર દેખાશે.

માત્ર એક ખુણાનો ભેજ વીસ્તરે ઉંડે,
છેવટે તો ઘર આખું ક્ષાર ક્ષાર દેખાશે.

પાત્રનું બદલવું તો માત્ર એક ઘટના છે,
હોય જે કથાનકમાં એ જ સાર દેખાશે.

આવરણ અહમ્ જેવું સહેજ ખોતરી જોજો,
માંડવાળ કીસ્સાઓ જાનદાર દેખાશે.

ભાર હોય મન પર તો મૌન બોલકું લાગે,
એક શ્વાસ બીજાનો, કર્ઝદાર દેખાશે !

9. અર્થ ખાટી દ્રાક્ષના....

ક્યાંક હા, તો ક્યાંક ના જીવ્યા હશું,
કેટલી સમ્ભાવના જીવ્યા હશું !

બાદ કરતાં એક-બે અપવાદને,
મોટે ભાગે સામના જીવ્યા હશું.

છે કસબ રાવણના સઘળા હસ્તગત,
રામ તો બસ, નામના જીવ્યા હશું !

કોઈ રીતે થઈ શક્યા નહીં તૃપ્ત બસ,
એકધારી કામના જીવ્યા હશું.

આમ નહીં તો આમ, વેચાતા રહ્યા,
ફેર કેવળ દામના જીવ્યા હશું.

આજ આખી વેડફી નાંખ્યા પછી,
સ્વપ્ન, સધ્ધર કાલનાં જીવ્યા હશું.

હાથવેંતે હોય એ મીઠી ગણી,
અર્થ ખાટી વ્રાક્ષના જીવ્યા હશું !

ડૉ. મહેશ રાવલ

કવિ-સમ્પર્ક :

Dr. Mahesh Raval,

40239, Legend Rose Terr., Fremont-CA- 94538 -U.S.A.

Phone- 408-329-3608 EMail: drmaheshrawal@yahoo.com

Website - www.drmahesh.rawal.us

કવિના પ્રકાશીત ગ્રંથો -

ગઝલ સંગ્રહ: 1. તુષાર (1978), 2. અભિવ્યક્તિ (1995), 3. નવેસર (2006)

ત્રણે ગ્રંથોના પ્રકાશક: ભાવીન રાવલ, 'જ્યોતી', 4-હસનવાડી, તીરુપત્તી ડેરી ફાર્મ પાસે,

વાલકેશ્વર ચોક, રાજકોટ - 360 002 ફોન - 0281-236-2971 મોબાઈલ-98244 81586

◆ કવિના બ્લોગ 'ગઝલોનો ગુલદસ્તો' <http://drmahesh.rawal.us/> ની મુલાકાત પણ
આનન્દભરી રહેશે. ◆

(કવિશ્રી ડૉ. મહેશ રાવલનું ચીત્ર, એમનો પરીચય અને અગાઉ 2008માં 145મી 'સ.મ.'માં
પ્રકાશીત થયેલી એમની આવી જ નવ પાણીદાર ગઝલો માણવા માટે માત્ર
<http://www.gujaratilexicon.com/admin/upload/SeM/145.pdf> પર ક્લિક કરતાં જ આપ તે
માણી શકશો ...)

'સન્ડે ઈ-મહેફીલ'ના આ અંકના અતીથી સમ્પાદક અને સંકલનકાર ન્યુ જર્સી-
અમેરીકાના પ્રસીદ્ધ હાસ્યલેખક ભાઈ શ્રી હરનીશ જાની (harnish5@yahoo.com)નો ખુબ ખુબ
આભાર...

-બળવન્ત પટેલ અને ઉત્તમ ગજજર

◆◆◆◆◆

'સન્ડે ઈ-મહેફીલ' - વર્ષ: છઠ્ઠું - અંક: 216 - April 24, 2011

'ઉઝાજોડણી'માં અદ્ધાસંકળ: ઉત્તમ ગજજર - uttamgajjar@gmail.com

@@@@

More than 71,00,000 Gujarati Language lovers have visited

<http://www.gujaratilexicon.com>

More than 7,40,000 have visited Digital Bhagwadgomandal

<http://www.bhagwadgomandal.com>

More than 1,10,000 have visited Lokkosh

<http://lokkosh.gujaratilexicon.com>

You too are invited to visit Gujaratilexicon with a new interface.

‘લખે ગુજરાત’

કમ્પ્યુટર પર કામ કરતો એકેએક ગુજરાતી ગુજરાતીમાં લખતો થાય તો તે ‘ગુજરાતીઓ’ની મોટી સીદ્ધી ગણાશે. ઘણા શીખ્યા જ છે; પણ હજી ઘણા બાકી છે. આજે ઘણાને ‘રોમનાઈઝ્ડગુજરાતી’માં ક્યાંક બીજે લખીને, તેને ગુજરાતીમાં પરીવર્તીત કરીને, તેની કોપી કરીને, અહીં પેસ્ટ કરવું પડે છે. એ ઝંઝટમાંથી મુક્તિ મેળવવા અમે કમર કસીને તૈયારી કરી છે. તમે **વીન્ડો એક્સપી, વીન્ડો સેવન કે એઈટ, કે વીસ્ટા કે એપલ-મેક** કંઈ પણ વાપરતા હો તો પણ તમે આમ જ, અહીં કર્સર મુકી, સીધું જ, બહુ સરળતાથી, યુનિકોડ ‘શ્રુતિ’ કે તમને જે ગમતા હોય તે ગુજરાતી યુનિકોડ ફોન્ટમાં અને દેવનાગરીમાં લખવું હોય તો ‘મંગલ’ ફોન્ટમાં લખી શકો છો.

હવે તમારે, અમારી વેબ સાઈટ <http://lakhe-gujarat.weebly.com/> ખોલી, માત્ર બે કીબોર્ડ ડાઉનલોડ કરવાનાં છે. બધી સામગ્રી ત્યાં જ મુકી છે, ઈન્સ્ટોલેશન પ્રક્રિયાની સુચનાવાળી ચીત્રો સાથેની પીડીએફ અને કીબોર્ડના મેપીંગની પીડીએફ પણ ત્યાં મુકી છે. ડાઉનલોડ પર ‘ક્લિક’ કરો અને બેઠેબેઠે જોયા કરો. બધું જ આપોઆપ ઈન્સ્ટોલ થતું જશે અને તમે ગુજરાતીમાં અને દેવનાગરીમાં પણ લખતા થઈ જશો.

એક બીજી વાત. રાષ્ટ્રભાષા હિન્દી કે મરાઠી કે સંસ્કૃતમાં લખવા માટે દેવનાગરી કી-બોર્ડ પળ ત્યાં આપ્યું જ છે. તે પળ ડાઉનલોડ કરી રાખવું જરૂરી છે. કંઈ જ અઘરું નથી. કારણ, ગુજરાતી અને દેવનાગરીનું કી-બોર્ડ મેપીંગ તદ્દન સમાન જ છે. જેમ ગુજરાતીમાં લખો, તેમ જ લખતા જવાનું.. અક્ષરો દેવનાગરીમાં લખાશે. આ લખ્યું છે તેમ જ..

આ સુવિધા ઉપલબ્ધ કરી આપનાર હાલ ચેન્નાઈસ્થીત પણ મુળ સુરતના **ભાઈ હીમાંશુ મીસ્ત્રી** અને તેમને સદા પ્રેરણા આપનાર **શ્રી રતીલાલ ચંદરયા**નો આભાર માનીએ. કંઈ પણ તકલીફ જણાય તો તે વીશે કે તમારે કંઈક સુચનો કરવાં હોય તો, મને uttamgajjar@gmail.com પર જરૂર લખજો. ઈન્સ્ટોલ કરો કે કરાવો અને લખતા થઈ જાઓ ગુજરાતીમાં. તમે ગુજરાતીમાં લખતા નહીં થઈ જાઓ ત્યાં સુધી અમે તમારી સાથે જ રહીશું... ગુજરાતી/દેવનાગરીમાં લખતાં શીખેલો એક જણ, બીજા ઓછામાં ઓછા એક જણને લખતા શીખવે તેવું અમારું સ્વપ્ન છે..

‘જય ગુજરાતી’

‘સાહે ઈ-મહેક્કીલ’ – વર્ષ: છઠ્ઠું – અંક: 216 – April 24, 2011

‘ઉઝાજોડણી’માં અક્ષરસંક્રમ: ઉત્તમ ગજજર – uttamgajjar@gmail.com

